

ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ

Корпоративното управление на „В и К - Шумен“ ООД гр. Шумен се основава на следните принципи:

- защита правата и интересите на съдружниците;
- разкриване на информация и прозрачност;
- осигуряване на добро управление на дружеството от страна на управителните органи.

С изменение на Закона за публично предлагане на ценни книжа /ЗППЦК/ §1 „д“ от Допълнителни разпоредби (ДВ.бр.42 от 03.06.2016 г.), на предприятията, чиято дейност се регулира по Закона за енергетиката и Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги от Комисията за енергийно и водно регулиране, държавните предприятия по чл. 62, ал.3 от Търговския закон и търговските дружества с повече от 50 на сто държавно или общинско участие в капитала, им е вменен ангажимент за разкриване на информация, по реда на глава шест „а“ от същия закон. Като предприятие, което е в обхвата на цитираната разпоредба „В и К - Шумен“ ООД, включват в своя годишен доклад за дейността настоящата декларация.

Към настоящия момент няма становище на Комисията за финансов надзор (КФН), дали дружествата от ВиК-сектора трябва да изготвят декларацията, защото тяхната дейност не е свързана с предлагането и продажбата на ценни книжа, както на регулирания, така и нерегулирания финансов пазар, а още по-малко и на Европейската финансова борса.

Въпреки, че ЕК в своята препоръка от 09.04.2014 г., относно качеството на отчитането в рамките на корпоративното управление, подчертава че Националният кодекс за корпоративно управление е акт с незадължителен характер и предвид обстоятелството, че промяната на Закона за ППЦК е последваща след провеждането на Общото събрание на „В и К - Шумен“ ООД, което има правомощие да одобри и избере одитен комитет, и да приеме цитирания по-горе кодекс, за да бъдат спазени правилата на корпоративното управление, оперативното ръководство на дружеството в лицето на управителя, спазвайки принципа заложен в чл. 20 от Директивата 2013/34/ЕС – „изпълнение или обяснение“, дава следните обяснения:

I. Приложимо законодателство – българско.

1. Специален закон – *Закон за водите*.
2. Общи закони:
  - ЗТСУ
  - ДОПК
  - КСО
  - КТ
  - ЗОП
  - ЗЗД
  - ТЗ
  - ГПК и др., и приложимите към тях нормативни актове.

„ВОДОСНАБДЯВАНЕ И КАНАЛИЗАЦИЯ – ШУМЕН” ООД Декларация за корпоративно управление

II. Регулаторно законодателство: *ЗРВКУ и приложимите поднормативни актове.*

III. Приложими счетоводни стандарти: *Международни счетоводни стандарти, издание на Комитета за международни счетоводни стандарти и приети за приложение от Европейския съюз.*

Декларацията за корпоративно управление на „В и К - Шумен“ ООД е подчинена на принципа „спазвай или обяснявай””, който означава че препоръките на Националния кодекс за корпоративно управление се спазват и когато има отклонение от тях или неспазване, ръководството обяснява причините за това.

ОТЧЕТ „СПАЗВАЙ ИЛИ ОБЯСНЯВАЙ“ ЗА 2016 Г. НА „В И К - ШУМЕН“ ООД

Това е първата година, за която на „В и К - Шумен“ ООД прави настоящия отчет.

„В и К - Шумен“ ООД е регистрирано съгласно ТЗ със следната структура на собствеността на капитала: 51% държавна и 49% общинска собственост.

Органи на управление:

- Общото събрание на съдружниците;
- Контрольор;
- Управител.

Съгласно приложимото законодателство и в частност Закона за водите, на територията на страната се създадоха Асоциации по ВиК на обособената територия, обслужвана от ВиК оператора (АВиК), които имат статут на юридически лица с нестопанска цел. В допълнение на посоченото, на основание на същия закон АВиК и „В и К - Шумен“ ООД, гр.Шумен (ВиКО), подписаха договор, с който собствеността на активите, които бяха включени във финансовите отчети на ВиКО и имаха характер на ПДС и ПОС, преминаха в разпореждане на АВиК, считано от 01.01.2016г. В резултат на отписването на тези активи за сметка на капитала на дружеството, настъпиха съществени промени в неговата структура (на капитала), които категорично не се дължат на корпоративното управление и не са резултат от оперативната дейност, а произлизат от прилагането на Закона за водите.

Права на съдружниците

Ръководството на „В и К - Шумен“ ООД гр. Шумен се стреми към непрекъснато поддържане и подобряване на вътрешните документи на дружеството, в съответствие с изискванията на приложената нормативна уредба и добрите корпоративни практики.

Неимуществени права:

- *Редовно и своевременно получаване на информация, свързана с дружеството от страна на съдружниците;*
- *Участие и глас в Общото събрание;*
- *Участие в избора на управителни органи;*
- *Участие в избора на Одитен комитет;*
- *Участие в избора на регистриран одитор;*
- *Участие в разпределението на печалбата;*
- *Право на обжалване на решенията на Общото събрание;*

Имуществени права:

- *Право на дивиденди и право на ликвидационен дял.*

„ВОДОСНАБДЯВАНЕ И КАНАЛИЗАЦИЯ – ШУМЕН” ООД Декларация за корпоративно управление

Правото на дивидент е основно имуществено право на съдружника, което се изразява в правото му да получи част от чистата печалба на дружеството, съразмерна на участието му в капитала на същото, при наличието на определените в закона предпоставки – приет от Общото събрание, одитиран годишен финансов отчет и конкретно решение на Общото събрание за разпределяне на печалбата.

Правото на ликвидационен дял е основно имуществено право на съдружника, изразяващо правото на същия да получи, съразмерен на участието си в капитала на дружеството дял от остатъчното имущество на дружеството, при прекратяване на дружеството, чрез ликвидация. Упражняването на правото на ликвидационен дял предполага прекратено дружество. Това право е условно – то възниква и може да бъде упражнено само в случай, че (и доколкото) при ликвидацията на дружеството след удовлетворяването на претенциите на всички кредитори е останало имущество за разпределяне и до размера на това имущество.

Управителни права

Право на глас – Правото на глас е неимуществено право на съдружниците, чрез което те участват в управлението на дружеството, като участват във вземането на решения по въпроси, влизащи в компетентността на Общото събрание.

Правото на съдружника на участие в управлението на дружеството, включително правото да избира и да бъде избран в управителните органи на дружеството.

Контролни права – Към контролните права на съдружника се отнася правото на информация. Правото на информация изразява възможността на съдружниците да преглеждат всички писмени материали, свързани с дневния ред на свиканото общо събрание, да получават тези материали при поискване безплатно, както и да получат протоколите и приложенията към тях от минали общи събрания, които дружеството е длъжно да пази. Правото на информация обхваща и правото по всяко време, да имат право да искат и да получават информация относно финансово-икономическото състояние на дружеството.

Защитни права

Правото на обжалване на решенията на органите на дружеството.

- Всеки съдружник може да предяви иск срещу дружеството пред окръжния съд по неговото седалище за отмяна решението на общото събрание, когато то противоречи на повелителните разпоредби на закона или на устава (чл. 74 ТЗ)
- Всеки съдружник може да предяви иск пред окръжния съд по седалището на дружеството, за да защити правото си на членство и отделните членски права, когато бъдат нарушени от органи на дружеството (чл. 71 ТЗ);

С цел защита правата на съдружниците и всички други заинтересовани лица, дружеството поддържа уеб страница, на която съгласно приложимото законодателство се публикува ГФО, включително и Доклада за дейността.

Правила за работа

Правилата за работа са утвърдени с дружествения договор на „В и К – Шумен” ООД в съответствие с Търговския закон при неговото създаване и регистриране в Търговския регистър. Те регламентират подробно изискванията относно функциите и задълженията на Общото събрание на съдружниците; структурата и компетентността на същото; процедурата за избор и освобождаването на съдружниците; избор и освобождаване на управителя на

„ВОДОСНАБДЯВАНЕ И КАНАЛИЗАЦИЯ – ШУМЕН” ООД Декларация за корпоративно управление

дружеството, неговите права и задължения, процедурите за избягване и разкриване на конфликти на интереси; необходимостта от създаване съобразно спецификата на дружеството на одитен комитет, избор на контролор и одитор на дружеството.

Управителят на В и К - Шумен“ ООД осъществява независимо и отговорно управление на дружеството в съответствие с установените визия, цели и стратегии на дружеството за текущата година и интересите на съдружниците.

Съдружниците контролират изпълнението на бизнес плана на дружеството, сделките от съществен характер, както и други дейности, установени в устройствените му актове.

Действията на ръководството и служителите на „В и К - Шумен“ ООД са в посока утвърждаване на принципите за добро корпоративно управление, повишаване на доверието на съдружниците, инвеститорите, контрагентите и лицата, заинтересовани от управлението и дейността на „В и К - Шумен“ ООД. При осъществяване на своята дейност те се ръководят от общоприетите принципи за почтеност и управленска и професионална компетентност, стремят да спазват установените норми за етично и професионално поведение на всички аспекти в отношенията им с контрагентите, с потенциални инвеститори, с цел да се предотвратят прояви на непрофесионализъм, бюрокрация, корупция и други незаконни действия, които могат да окажат негативно влияние върху доверието на всички заинтересувани лица, както и да накърнят авторитета на дружеството като цяло. Също така те се стремят да поддържат добри взаимоотношения и с държавната и общинска администрация, като по този начин да съдействат за благоприятното развитие на бизнес климата в страната

Ръководството на „В и К - Шумен“ ООД се старее да прилага т. нар. Политика на многообразие при управлението му по отношение на различни аспекти, включително възраст, пол, образование и професионален опит, както и пазарни стимули. Многообразието на компетенции и становища на ръководния състав спомага за доброто разбиране на организацията и дейностите на бизнеса на дружеството. Това дава възможност да се оспорват по конструктивен начин управленските решения и служителите да бъдат по-отворени към новаторски идеи, като по този начин се намери противодействие на сходството на мнения на членовете, също познато като „групово мислене“. Целите, заложи в политиката на многообразието са за допринасяне за ефективен контрол на управлението и постигане на успешно управление на дружеството, повишаване прозрачността по отношение прилагането на многообразието и информиране на пазара за практиките на корпоративно управление.

Конфликт на интереси

Ръководството на дружеството прилага практиката за избягване и недопускане реален или потенциален конфликт на интереси. Всеки конфликт на интереси следва да бъде разкриван и докладван пред контролора или принципала. В дружествения договор и в договорите за възлагане управлението и контрола на търговското дружество на управителя и контролора на „В и К - Шумен“ ООД са регламентирани тези практики за избягване конфликт на интереси, както и какви действия трябва да се предприемат в случай на наличие на конфликт на интереси.

Потенциален конфликт на интереси съществува тогава, когато дружеството възнамерява да осъществи сделка с юридическо лице, в което:

„ВОДОСНАБДЯВАНЕ И КАНАЛИЗАЦИЯ – ШУМЕН” ООД Декларация за корпоративно управление

- (а) управителят или свързани (заинтересувани) с него лица имат финансов интерес;
- (б) управителят е член на Управителен съвет, Надзорен съвет или Съвет на директорите.

При определяне на лицата като свързани и заинтересовани се използват дефинициите, дадени от ЗППЦК, а именно:

- **Заинтересовани лица по смисъла на чл. 114, ал. 6 от ЗППЦК**

1. Корпоративното управление осигурява ефективно взаимодействие със заинтересованите лица. Към тази категория се отнасят определени групи лица, на които дружеството директно въздейства и които от своя страна могат да повлияят на дейността му, в т.ч. доставчици, клиенти, служители, кредитори, групи за обществен натиск и обществеността като цяло. Дружеството идентифицира кои са заинтересованите лица с отношение към неговата дейност въз основа на тяхната степен и сфери на влияние, роля и отношение към устойчивото му развитие.

Ръководството на „В и К - Шумен“ ООД насърчава сътрудничеството между дружеството и заинтересованите лица за повишаване на благосъстоянието на страните и за осигуряване на устойчиво развитие на компанията като цяло.

2. В своята политика спрямо заинтересованите лица ръководството на дружеството се съобразява със законовите изисквания. Добрата практика на корпоративно управление изисква съобразяване със заинтересованите лица в съответствие с принципите за прозрачност, отчетност и бизнес етика. „В и К - Шумен“ ООД прилага тази практика.

3. В съответствие с тази политика ръководството на „В и К - Шумен“ ООД е в процес на разработване на конкретни правила за отчитане интересите на заинтересованите лица, които да осигурят и тяхното привличане при решаване на определени, изискващи позицията им въпроси.

Тези правила следва да гарантират баланса между развитието на дружеството и икономическото, социалното и екологосъобразното развитие на средата, в която то функционира.

4. Ръководството на „В и К - Шумен“ ООД поддържа ефективни връзки със заинтересованите лица периодично, в съответствие със законовите норми и добрата международна практика за разкриване на информация от нефинансов характер дружеството, информация по икономически, социални и екологични въпроси, касаещи заинтересованите лица, като например: борба с корупцията; работа със служителите, доставчиците и клиентите; социалната отговорност на дружеството; опазването на околната среда.

5. Корпоративното ръководство на дружеството гарантира правото на своевременен и редовен достъп до относима, достатъчна и надеждна информация относно дружеството, когато заинтересованите лица участват в процеса на корпоративно управление.

- **Свързани лица по смисъла на § 1, т. 13 от ДР на ЗППЦК**

„Свързани лица” са:

- а) лицата, едното от които контролира другото лице или негово дъщерно дружество;
- б) лицата, чиято дейност се контролира от трето лице;
- в) лицата, които съвместно контролират трето лице;

„ВОДОСНАБДЯВАНЕ И КАНАЛИЗАЦИЯ – ШУМЕН” ООД

Декларация за корпоративно управление

г) съпрузите, роднините по права линия без ограничения, роднините по съребрена линия до четвърта степен включително и роднините по сватовство до четвърта степен включително.

Принципи на етично бизнес поведение

1. Дейност основана на почтеност и съобразена със законодателството

Дейността на „В и К – Шумен” ООД се основава на спазване на законодателната база, най-добрите практики за корпоративно управление и социално отговорно поведение, на вътрешни нормативни актове и политики, на европейските норми за здравословни и безопасни условия на труд, възможности за професионално развитие и израстване, създаване на добра корпоративна култура, дух на съпричастност и лоялност към фирмата. Тя се осъществява при спазване принципите на етичност, хуманност, честност, уважение към хората и природата, грижа за клиента и поддържане на добри взаимоотношения със заинтересованите лица и обществото като цяло.

Ръководителите и служителите дружеството осъществяват своята дейност професионално, безпристрастно, достойно и почтено като избягват конфликти на интереси.

2. Работници и служители

2.1. Трудови стандарти

В дружеството не се използва принудителен труд, а допълнителният труд се заплаща. Спазват се изискванията и добрите практики за съотношение труд и почивка, и се стимулира реалното и редовното ползване на полагаемите се отпуски през годината.

2.2 Недискриминация

Не се допуска дискриминация на работното място по полов, етнически, религиозен или политически признак. Предоставят се равни права и възможности за работа, развитие и кариера, в зависимост единствено от квалификацията, личните качества и постигнатите резултати.

2.3 Професионално развитие

Във „В и К – Шумен” ООД се оценява, че хората трябва да се усъвършенстват, за да са подготвени за бързите темпове на развитие и промяна в днешно време. От една страна усъвършенстването е нужно на организацията, за да бъде адекватна и да може да се справя с предизвикателствата на бизнес средата, а от друга страна да задоволи нуждата на всеки човек от развитие, квалификация и преквалификация. В дружеството се стимулира обучението в различните му форми – квалификационни курсове, семинари, посещения на български и международни конференции, организиране на вътрешно-фирмени срещи, презентации и други.

2.4 Условия на труд

„В и К – Шумен” ООД се стреми да поддържа здравословни и безопасни условия на труд в дружествата си. Дружеството се одитира за условията на труд съгласно изискванията на българското законодателство, правят се замервания на работните места и оценка на риска. В случай на необходимост се правят предписания и неизправностите се отстраняват своевременно.

3. Избягване на корупция, подкупване и конфликт между лични и фирмени интереси

Ръководството на „В и К – Шумен” ООД не толерира каквато и да било форма на корупция или подкупване.

„ВОДОСНАБДЯВАНЕ И КАНАЛИЗАЦИЯ – ШУМЕН” ООД Декларация за корпоративно управление

Независимо от това могат да възникнат ситуации, които не представляват корупция или подкупване, но могат да допуснат компрометиране на решенията на служителите, клиенти и бизнес партньори. Ето защо трябва да се спазват правила, които да помогнат за избягването на подобни ситуации.

Приемането на подаръци и облаги като цяло е забранено, ако са засегнати интересите на дружеството и е застрашена професионалната независимост на служителите.

Приемането на подаръци е разрешено, ако стойността на подаръците не надхвърля 10 евро. Подаръците надвишаващи тази сума, които не могат да бъдат отказани в интерес на бизнес отношенията, трябва да бъдат дарени на благотворителни организации.

Допълнителната заетост или професионални консултантски дейности трябва да се са съгласувани предварително с ръководството на „В и К – Шумен” ООД и да не пречат на интересите на дружеството.

ОДИТ И ВЪТРЕШЕН КОНТРОЛ

Дружеството има разработена система за управление на риска и вътрешен одит, която гарантира правилното идентифициране на рисковете, свързани с дейността на дружеството и подпомага ефективното им управление, обезпечава адекватното функциониране на системите за отчетност и разкриване на информация, издание на Комитета за международни счетоводни стандарти и приети за приложение от Европейския съюз.

Годишният финансов отчет „В и К - Шумен“ ООД за отчетната 2016 г. е заверен от Специализирано одиторско предприятие „Приморска Одиторска Компания” ООД, избрано на Общото събрание на съдружниците.

Ръководството на дружеството е създадо всички необходими условия за ефективно изпълнение на задълженията на одиторското предприятие в процеса на извършване на всички необходими процедури, определени от Закона за независимия финансов одит и Международните стандарти за одит, въз основа на които могат да изразят независимо одиторско мнение относно достоверното представяне във всички аспекти на същественост във финансовите отчети на дружеството.

Независимият финансов одит обхваща процедури за постигане на разумна степен на сигурност:

- за спазване принципите на счетоводството съгласно приложимата счетоводна база;
- доколко счетоводната политика на одитираното предприятие е целесъобразна за неговата дейност и е съвместима с приложимата счетоводна база и счетоводните политики, използвани в съответния отрасъл;
- за последователността на прилагането на оповестената счетоводна политика съгласно приложимата счетоводна база;
- за ефективността за системата на вътрешния контрол, ограничена до постигане целите на одит;
- за процеса на счетоводното приключване и изготвянето на финансовия отчет;
- за достоверността и необходимата за потребителите обхватност на представената и оповестена във финансовия отчет информация съгласно приложимата счетоводна база.
- за съответствието между информацията във финансовия отчет и тази в доклада за дейността на ръководството на одитираното предприятие, както и всяка друга информация,

„ВОДОСНАБДЯВАНЕ И КАНАЛИЗАЦИЯ – ШУМЕН” ООД Декларация за корпоративно управление

която органите на управление на предприятието предоставят заедно с одитирания финансов отчет.

Без да се засягат изискванията за докладване по Закона за независимия финансов одит, обхватът на финансов одит не включва изразяване на сигурност относно бъдещата жизнеспособност на одитираното предприятие, нито за ефективността или ефикасността, с които ръководството на одитираното предприятие е управлявало или ще управлява дейността на предприятието.

При предложенията за избор на външен одитор на дружеството е прилаган ротационен принцип, съгласно препоръките на Националния кодекс за корпоративно управление.

През 2017 г. предстои избор на одитен комитет, в изпълнение на изискванията на ЗНФО, в който са регламентирани неговите основни функции. Одитният комитет подпомага дейността на ръководството на дружеството и се избира от Общото събрание на съдружниците.

УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКОВЕ

Разработената Стратегията за управление на риска, която подпомага ръководството „В и К - Шумен“ ООД, гр.Шумен при постигането на неговите цели и приоритети, чрез регламентиране на механизмите за управлението на риска в организацията.

Целта на Стратегията за управление на риска е да опише етапите, през които преминава процесът на управление на риска, използвания подход, отговорните лица (структури) и основните изисквания към процеса.

Въвеждането на ефективен процес по управление на риска е сложен и продължителен процес, който е сред приоритетите на „В и К - Шумен“ ООД, гр.Шумен и изисква широка подкрепа, както от ръководството, така и от всички служители.

Прилагането на Стратегията ще осигури постигането на следните резултати:

- Усъвършенстване на управленския процес във „В и К - Шумен“ ООД гр.Шумен;
- Идентифициране на рисковете, които могат да засегнат законосъобразното, ефективното, ефикасното и икономичното протичане на дейностите и постигането на целите и приоритетите на „В и К - Шумен“ ООД гр.Шумен;
- Повишено съзнание за управление на риска и фокусиране върху ключовите рискови области;
- Прилагане на адекватни и ефективни контролни механизми;
- Идентифициране на ролите и отговорностите на участниците в процеса по управление на риска.

Когато процесът по управление на риска се извършва по правилен начин той често остава незабелязан, но когато организацията бъде изправена пред негативно събитие, за което не е подготвена, тогава негативните последици могат да бъдат значителни.

Управлението на риска във „В и К – Шумен“ ООД е динамичен процес, който следва да осигурява добро разбиране на потенциалните заплахи, действия или събития, които могат положително или отрицателно да повлияят на способността на дружеството да постигне

„ВОДОСНАБДЯВАНЕ И КАНАЛИЗАЦИЯ – ШУМЕН” ООД

Декларация за корпоративно управление

своите цели, както и навременното им идентифициране, предприемане на подходящи действия за управление, наблюдение и докладване.

Управлението на риска е структуриран, последователен и непрекъснат процес, интегриран в дейността на „В и К - Шумен” ООД гр.Шумен, при който се идентифицират, оценяват, вземат решения за реакция и се докладват възможни събития, които биха повлияли негативно върху постигането на целите.

Рискове могат да възникнат по различни причини и в резултат на промените в различни фактори. Някои от тях са сравнително лесно предвидими, а за други е необходим по-задълбочен анализ. Групирането на рисковете по области ще улесни идентифицирането на конкретните рисковете. Като примерни рискови области могат да се посочат следните:

Стратегически рискове - те могат да повлияят върху постигането на стратегическите цели на организацията;

Оперативни рискове - тези, с които организацията се сблъсква ежедневно и заплашват изпълнението на оперативни процеси и дейности;

Политически рискове - възникват от промяна в правителството и провеждане на нови политики;

Икономически рискове - породени от особеностите и/или промяната на икономическата система (инфлация, конкуренция и др). Това може да се отрази на нивото на търсене на някои услуги, да повлияе на разходите или да доведе до намаляване размера на наличното финансиране;

Рискове за репутацията - причинени от слаби връзки с обществеността, от неуспех при предоставянето на услуги или при задоволяване на обществени потребности, при работа с граждани, с колеги;

Технологични рискове - причинени от използването на стари технологии, от пробив в сигурността или от използването на нови информационни системи, които не са достатъчно изпробвани или служителите не са обучени на необходимото ниво;

Рискове за сигурността - причинени от кражби или злоупотреби с материални активи, парични средства или други финансови активи или нерегламентиран достъп до информация, поради неадекватна защита на информационната система;

Правни/регулаторни рискове - възникващи от промяна в националното или законодателство на ЕС;

Финансови рискове - причинени от недостатъчно финансиране или от неефективно, неефикасно или неикономично разходване на средствата;

Екологични рискове - възникващи в резултат на въвеждането на нови екологични стандарти или поради настъпили екологични катастрофи или промени в климата;

Управленски рискове - причинени от неуспех в управлението на организацията или от незадоволителни мерки за вътрешен контрол;

Договорни или партньорски рискове - възникващи от неуспех на партньор или доставчик на обществена услуга.